

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Tdo/32/2018
Identifikačné číslo spisu:	6215010227
Dátum vydania rozhodnutia:	04.07.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Bargel
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:6215010227.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudkýň JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Aleny Šiškovéj na neverejnom zasadnutí konanom 4. júla 2018 v Bratislave, v trestnej veci obvineného G. E., pre zločin subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 5 Trestného zákona, o dovolaní obvineného G. E., proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 5To/10/2017, z 13. júna 2017, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného G. E. odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš, sp. zn. 9T/101/2015, z 23. novembra 2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 5To/10/2017 z 13. júna 2017 bol obvinený G. E. uznaný za vinného zo spáchania zločinu subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 5 Trestného zákona, na skutkovom základe, že

1/ dňa 28.01.2010 vo Veľkom Krtíši na základe žiadosti o poskytnutie príspevku na zriadenie V./V. č. A/XXXX/XXXXX-X, ako štatutárny zástupca obchodnej spoločnosti G. E. s.r.o., IČO: XXXXXXXX, DIČ: XXXXXXXXXXXX so sídlom N. XX, XXX XX W., uzavrel dňa 29.01.2010 s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš dohodu č. XXX/§XX/XXXXŠR o poskytnutí príspevku na zriadenie chránenej dielne alebo chráneného pracoviska a na základe žiadosti o priznanie postavenia V./V. zo dňa 01.02.2010 č. A/XXXX/XXXXX-X, s účinnosťou od 01.02.2010 mu bolo priznané postavenie V./V. rozhodnutím ÚPSVaR Veľký Krtíš č. A/XXXX/XXXXX-X podľa § 56 zák. č. 5/2004 Z.z. o službách v zamestnanosti v zmení neskorších zmien, kde predmetom tejto dohody bolo poskytnutie príspevku na zriadenie V./V. so zamestnaním 8 invalidných dôchodcov v pekárenskej dielni a následne predkladal poskytovateľovi ÚPSVaR Veľký Krtíš nepravdivé podklady k preplateniu faktúr a iných úhrad, na základe čoho mu bolo poskytnuté plnenie bez právneho dôvodu a titulu a to v nasledovnom rozsahu:

a/ dňa 03.02.2010 predložil ÚPSVaR Veľký Krtíš žiadosť o úhradu platby č. X na sumu 25.000,-€ za prenájom nebytových priestorov za mesiace február, marec, apríl, máj, jún 2010 s tým, že uvedenú

sumu obvinený ako nájomca uhradil pre prenajímateľa G. E. - G., N. XXX/XX, H. L. pred uplatnením žiadosti o úhradu platby, hoci v skutočnosti uvedenú sumu obžalovaný pre prenajímateľa uhradil vo výške 08.02.2010 vo výške 16.500,-€ a 09.02.2010 sumu 8.000,-€ a 08.03.2010 sumu 500,-€, hoci podľa článku 4, ods. 5 nešlo o výdavok, ktorý by bol zamestnávateľom uhradený pred jeho uplatnením voči úradu a teda túto sumu 25.000,-€ v čase uplatnenia nároku nemal nárok zo strany ÚPSVaR Veľký Krtíš došlo k úhrade sumy 25.000,-€ dňa 05.02.2010 ku škode ÚPSVaR Veľký Krtíš, zároveň bol tento uplatnený výdavok neoprávnený aj z toho dôvodu, že v období mesiacov február, apríl 2010 sa v V./V. nevykonávali žiadne práce,

b/ dňa 04.02.2010 predložil ÚPSVaR Veľký Krtíš žiadosť o úhradu platby č. X na sumu 15.000,-€ za prenájom strojov za mesiace február- apríl 2010, hoci v uvedenom období v V./V. nebola vykonávaná žiadna činnosť a suma 15.000,-€ bola uhradená 11.02.2010 pre obvineného ku škode ÚPSVaR Veľký Krtíš,

c/ dňa 02.03.2010 predložil ÚPSVaR Veľký Krtíš žiadosť o úhradu platby č. X na sumu 14.615,-€ na základe faktúry XXXXXXXXXXXX od firmy HP-E. T. D., H. XXX/XX, U. za opravu priestorov V./V. na ulici N. XX/XX, W. s tým, že uvedené práce mali byť vykonané v čase od 01.02.2010 do 15.02.2010, čo sa nezakladalo na pravde, nakoľko práce boli vykonané v mesiaci január 2010 a teda obžalovaný v zmysle uzavretej dohody č. XXX/§XX/XXXXŠR článku 4, ods. 1 nemal nárok na tieto náklady, nakoľko za oprávnené náklady mohli byť považované len tie, ktoré vznikli v súvislosti s dohodou, najskôr v deň podpísania tejto dohody, teda 29.01.2010, suma 14.615,-€ bola obžalovanému uhradená 08.03.2010 ku škode ÚPSVaR Veľký Krtíš,

d/ dňa 11.03.2010 predložil ÚPSVaR Veľký Krtíš žiadosť o úhradu platby č. X na sumu 3.593,- €, ako celkovú cenu práce za 9 zamestnancov za mesiac február 2010, hoci v skutočnosti uvedení zamestnanci nevykonávali v tomto mesiaci žiadnu prácu a teda nemali nárok na mzdu, dňa 16.03.2010 došlo k úhrade sumy 3.593,-€ pre obžalovaného ku škode ÚPSVaR Veľký Krtíš,

e/ dňa 12.04.2010 predložil ÚPSVaR Veľký Krtíš žiadosť o úhradu platby č. X na sumu 3.593,-€, ako celkovú cenu práce za 9 zamestnancov za mesiac marec 2010, hoci v skutočnosti uvedení zamestnanci nevykonávali v tomto mesiaci žiadnu prácu a teda nemali nárok na mzdu, dňa 14.04.2010 došlo k úhrade sumy 3.593,-€ pre obžalovaného ku škode ÚPSVaR Veľký Krtíš,

f/ dňa 30.07.2010 predložil ÚPSVaR Veľký Krtíš žiadosť o úhradu platby č. X na sumu 3.600,-€, ako celkovú cenu práce za 9 zamestnancov za mesiac apríl 2010, hoci v skutočnosti uvedení zamestnanci nevykonávali v tomto mesiaci žiadnu prácu a teda nemali nárok na mzdu, dňa 30.08.2010 došlo k úhrade sumy 3.600,-€ pre obžalovaného ku škode ÚPSVaR Veľký Krtíš,

g/ dňa 31.03.2010 predložil ÚPSVaR Veľký Krtíš k úhrade faktúru č. XXXX/XXXX zo dňa 31.03.2010 od spoločnosti B. s.r.o., E. XXX, XXX XX D. na sumu 650,-€ za výrobu reklamných tričiek, šiltoviek pre V./V., hoci v skutočnosti uvedenú faktúru uhradil pre spoločnosť B. s.r.o., E. 176, XXX XX D. až 31.01.2011 a to vo výške 250,-€ s tým, že suma 523,-€ bola dobropisovaná, hoci podľa článku 4, ods. 5 Dohody nešlo o výdavok, ktorý bol zamestnávateľom uhradený pred jeho uplatnením voči úradu a teda na túto sumu 650,-€ nemal žiadny nárok, pričom mu bola preplatená 06.05.2010 ku škode ÚPSVaR Veľký Krtíš,

h/ dňa 31.03.2010 predložil ÚPSVaR Veľký Krtíš k úhrade faktúru č. XXXX/XXXX zo dňa 31.03.2010 od spoločnosti B. s.r.o., E. XXX, XXX XX D. na sumu 2.201,-€, hoci v skutočnosti uvedenú faktúru uhradil pre spoločnosť B. s.r.o., E. XXX, XXX XX D. až 06.09.2010 a teda v čase predloženia podľa článku 4, ods. 5 Dohody nešlo o výdavok, ktorý bol zamestnávateľom uhradený pred jeho uplatnením voči úradu a teda na túto sumu 2.201,-€ nemal žiadny nárok, pričom mu bola preplatená 06.05.2010 ku škode ÚPSVaR Veľký Krtíš

2/ dňa 22.04.2010 vo Veľkom Krtíši na základe žiadosti č. A/XXXX/XXXXX o poskytnutie príspevku na zriadenie V./V. ako štatutárny zástupca obchodnej spoločnosti G. E. s.r.o., IČO: XXXXXXXX, DIČ:

XXXXXXXXXXXX so sídlom N. XX, XXX XX, W. uzavrel s úradom práce sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš dohodu č. XXX/§XX/XXXXŠR o poskytnutí príspevku na zriadenie chránenej dielne, alebo chráneného pracoviska na základe žiadosti č. A/XXXX/XXXX o priznanie postavenie V./V. zo dňa 03.05.2010 mu rozhodnutím ÚPSVaR Veľký Krtíš č. A/XXXX/XXXX zo dňa 22.04.2010 s účinnosťou od 01.05.2010 bolo priznané postavenie V./V. podľa § 56 zák. č. 5/2004 Z. z. o službách v zamestnanosti v znení neskorších zmien, kde predmetom tejto dohody bolo poskytnutie príspevku na zriadenie V./V. so zamestnaním 9 invalidných dôchodcov v pekárenskej dielni a následne predkladal poskytovateľovi ÚPSVaR Veľký Krtíš nepravdivé podklady k preplateniu nákladov na prácu a iné prevádzkové výdavky, na základe čoho mu bolo poskytnuté plnenie bez právneho dôvodu a to v nasledovnom rozsahu:

a/ v dňoch 30.07.2010 a 26.11.2010 predložil ÚPSVaR Veľký Krtíš k úhrade fiktívne podklady o výplate miezd pre zamestnancov za obdobie máj- september 2010, ktorí buď v období od 01.05.2010 do 19.10.2010 na prevádzke v W. vôbec nepracovali alebo vykonávali práce, ktoré neboli súčasťou dohody č. XXX/§XX/XXXXŠR a teda nemohli byť preplatené a to pre G. L. vo výške 324,22,-€, táto v skutočnosti v V./V. nikdy nepracovala, C. G. 257,61,-€, tento v skutočnosti pracoval len do mája 2010, Q. T. 794,56,-€, tento nepracoval na dohodnutej pozícii robotníka v pekárenskej výrobe, ale robil vodiča, G. F. 229,-€, suma upravená podľa jej výsluchu, C. G. 1.987,63,-€, v V./V. nikdy nepracovala, R. H. 1.887,63,-€, pracoval v V./V. len 4 dni, B. L. 505,85,-€, v V./V. nikdy nepracovala, G. R. 1.204,11,-€, nikdy nepracoval ako robotník v pekárenskej výrobe, ale jazdil na kamióny pre obžalovaného ako fyzickú osobu, F. H. 433,61,-€, v skutočnosti v V./V. nikdy nepracovala, D. E. 780,-€, upravené podľa jeho výsluchu, spolu spôsobil škodu pre Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš 8.404,-€,

b/ dňa 21.05.2010 predložil ÚPSVaR Veľký Krtíš k úhrade faktúru č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 21.05.2010 od spoločnosti G. s.r.o., D. XX/B, XXX XX R. na sumu 1.100,-€, hoci v skutočnosti uvedenú faktúru uhradil 10.12.2010, a teda v čase predloženia faktúry podľa článku 4, ods. 5 Dohody nešlo o výdavok, ktorý bol zamestnávateľom uhradený pred jeho uplatnením voči úradu a teda na túto sumu 1.100,-€ nemal žiadny nárok, pričom mu bola preplatená ku škode ÚPSVaR Veľký Krtíš vo výške 1.100,-€, čím obžalovaný svojím konaním v oboch bodoch obžaloby spôsobil celkovú škodu vo výške 77.752,-€ pre ÚPSVaR Veľký Krtíš.

Za to bol obvinenému podľa § 225 ods. 5 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j), § 38 ods. 3, § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Trestného zákona uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 3 roky. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona bol obvinený na výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Súčasne mu bol podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona uložený trest zákazu činnosti vykonávať podnikateľskú činnosť na 3 roky.

Proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 5To/10/2017 z 13. júna 2017 podal obvinený prostredníctvom svojho obhajcu dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c), písm. g) a písm. i) Trestného poriadku, a teda z dôvodu, že bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu, rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom a rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

V odôvodnení svojho dovolania namietol, že postupom odvolacieho súdu bolo porušené zásadným spôsobom jeho právo na obhajobu a to z toho dôvodu, že obvinený si najskôr zvolil obhajcu JUDr. Jozefa Veselého a v rámci odvolacieho konania si zvolil ďalšieho obhajcu JUDr. Remšika. Verejné zasadnutie na odvolacom súde bolo vykonané bez toho, aby obhajca JUDr. Veselý bol predvolaný na verejné zasadnutie, na ktorom sa zúčastnil len obhajca JUDr. Remšik. JUDr. Veselý sa na tomto verejnom zasadnutí nezúčastnil, pretože o ňom nebol upovedomený. Obvinený jemu nikdy plnú moc nevypovedal, pričom nič nebránilo obvinenému mať viac obhajcov a krajský súd mal oboch upovedomiť o verejnom zasadnutí. Ďalší dovolací dôvod vidí obvinený v tom, že prokurátor okresnej prokuratúry Veľký Krtíš vydal záväzný pokyn pre vyšetrovateľa, v ktorom bolo poznamenané: „je možné uvažovať o

postupe podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku." Následne príslušný vyšetrovateľ vydal uznesenie pod ČVS: ORP-849/OEK-ZH-2011 z 27.03.2012 podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku, ktorým vzniesol obvinenému obvinenie zo zločinu subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 5 Trestného zákona. Proti tomuto uzneseniu podal sťažnosť obvinený. O podanej sťažnosti následne rozhodoval ten istý prokurátor, ktorý dal vyšetrovateľovi záväzný pokyn na vznesenie obvinenia voči obvinenému, čo je v rozpore s ustanovením § 190 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku, nakoľko mal o takejto sťažnosti rozhodovať nadriadený prokurátor. V danom prípade ide o nekonvalidovateľnú vadu konania a všetky následné úkony sú potom nezákonné. Obvinený preukázal, že platby ktoré obdržal z titulu nájmu nebytových priestorov a iných dôvodov boli zákonné a legálne a súd taktiež nesprávne vyhodnotil platby zamestnancom, a preto odvolací súd nemohol nahrádzať samostatným rozsudkom absenciu zákonnosti postupu Okresného súdu vo Veľkom Krtíši. V celom konaní neboli dokázané také skutočnosti, že úmyselne uvádzal nepravdivé údaje, aby mu vznikol nárok na platby, čo bolo predmetom civilného konania. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny odstúpil od zmluvy a dosiahol vyhlásenie rozsudku v tom slova zmysle, že spoločnosť G. E., by mu mala uhradiť finančné prostriedky, pričom v podstate tie isté finančné prostriedky sú uplatňované aj od mojej osoby ako konateľa spoločnosti ako fyzickej osoby. Na záver navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyhlásil rozsudok tak, že vysloví, že rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 5To/10/2017 z 13.6.2017 došlo k porušeniu zákona v neprospech obvineného G. E., tento rozsudok zrušil a prikázal Krajskému súdu v Banskej Bystrici, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol. Súčasne podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku rozhodol, že obvineného G. E. neberie do väzby.

K dovolaniu obvineného sa vyjadrila prokurátorka Okresnej prokuratúry Veľký Krtíš, ktorá vo svojom vyjadrení uviedla, že sa plne stotožňuje s rozhodnutím krajského súdu. Čo sa týka námietky obvineného, že o jeho sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia mal rozhodovať nadriadený prokurátor, je toho názoru, takáto námietka nie je opodstatnená, pretože zo strany dozorujúceho prokurátora nedošlo k vydaniu záväzného pokynu vyšetrovateľovi, o čom svedčí samotný obsah pokynu prokurátora. Čo sa týka porušenia práva na obhajobu, a teda že nebol prítomný na verejnom zasadnutí aj JUDr. Veseľý, nejde o porušenie práva na obhajobu, nakoľko na verejnom zasadnutí bol prítomný obhajca obvineného JUDr. Remšík. Na záver navrhla, aby Najvyšší súd SR dovolanie obvineného odmietol podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku nakoľko nie sú splnené podmienky dovolania.

++ +

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku), bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobou oprávnenou (§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) a že obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku).

Najvyšší súd zistil, že dovolanie obvineného G. E. nie je opodstatnené, pretože je zřejmé, že nie sú splnené podmienky dovolania.

V prvom rade Najvyšší súd Slovenskej republiky poznamenáva, že v zmysle § 385 Trestného poriadku je dovolací súd viazaný dovolacími dôvodmi, ktoré sú v ňom uvedené, z čoho vyplýva, že táto viazanosť sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia (R 120/2012-I).

S ohľadom na uvedené nebol Najvyšší súd Slovenskej republiky oprávnený preskúmať iné v dovolaní označené porušenia zákona, ktoré nezodpovedajú vymedzeným dovolacím dôvodom, pretože by si tak atrahoval prieskum právoplatného rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania nad rámec návrhu - dovolania, čo by znamenalo prekročenie právomocí vyplývajúcej mu zo zákona (§ 385 Trestného

poriadku) a Ústavy Slovenskej republiky (čl. 2 ods. 2).

Z uvedeného je preto potrebné vyvodiť a to aj s ohľadom na povahu dovolacieho konania, ktoré je ako návrhové konanie vždy podmienené návrhom oprávnenej osoby znalej práva - minister spravodlivosti, generálny prokurátor, obhajca v mene obvineného, že Najvyšší súd Slovenskej republiky je viazaný podaným návrhom do takej miery, že v rámci prieskumu dodržiavania zákonnosti, nemôže ísť nad rámec návrhu a tam špecifikovaných dôvodov dovolania (§ 385 Trestného poriadku), preto Najvyšší súd Slovenskej republiky podrobil prieskumu vecné argumenty dovolateľa zodpovedajúce dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku bez hlbšieho prieskumu tých argumentov, ktoré im nezodpovedajú.

Dovolací súd poznamenáva, že dovolanie je jeden z mimoriadnych opravných prostriedkov v rámci trestného konania, ktorý je spôsobilý privodiť prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, a preto ho možno aplikovať iba v prípadoch, ak to je odôvodnené závažnosťou pochybenia napadnutého rozhodnutia súdu. Požadovaný jeden opravný prostriedok predstavuje v súdnom procese v Slovenskej republike inštitút odvolania. Pokiaľ by zákonodarca zamýšľal urobiť z najvyššieho súdu tretí stupeň s plnou jurisdikciou, nestanovil by katalóg dovolacích dôvodov.

V dovolaní musí byť uvedené, z akých dôvodov je rozhodnutie napádané a aké chyby sú rozhodnutiu vytýkané. V predmetnom dovolaní sa pritom konštatuje, že sa jedná o dovolacie dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. c), písm. g) a písm. i) Trestného poriadku.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku

Zásada „práva na obhajobu“ vyjadruje požiadavku, aby v trestnom procese bola zaručená ochrana práv a záujmov osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie, a je teda nevyhnutým prostriedkom úspešného výkonu súdnictva smerom k ochrane základných práv a slobôd. Jej legislatívne vyjadrenie a reálne zabezpečenie svedčí v podstate nielen o stupni demokracie v trestnom procese daného štátu, ale vo svojej podstate jej realizácia v čo najširšom meradle je nielen v záujme osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie, ale v záujme celej spoločnosti, pretože toto právo neplynie len z ochrany práv jednotlivca, ale aj zo záujmu štátu na zistenie pravdy. Podľa názoru dovolacieho súdu právo na obhajobu sa zaručuje ako základné právo fyzickej osoby, ktoré podlieha všetkým pravidlám, ktoré sa uznávajú pri ochrane základných práv a slobôd, a možno ho vnímať aj ako prostriedok nastoľujúci spravodlivú rovnováhu medzi verejnými záujmami, ktoré sú predmetom ústavnej ochrany.

Zásada „práva na obhajobu“ obsahuje tri relatívne samostatné práva obvineného :

- právo obhajovať sa osobne, alebo
- právo obhajovať sa za pomoci obhajcu podľa vlastného výberu, alebo
- právo na bezplatnú pomoc obhajcu, ak obvinený nemá prostriedky na zaplatenie obhajcu a vyžadujú to záujmy spravodlivosti.

Konštantná judikatúra právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Platný Trestný poriadok obsahuje celý rad ustanovení, ktoré upravujú jednotlivé čiastkové práva obvineného, charakteristické pre príslušné štádium trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo osebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Zo znenia tohto ustanovenia totiž jednoznačne vyplýva, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom je spôsobilé naplniť uvedený dovolací dôvod. V praxi to znamená, že o zásadné porušenie práva na obhajobu pôjde najmä vtedy, ak obvinený nemal v konaní obhajcu, hoci v jeho trestnej veci boli splnené dôvody povinnej obhajoby.

Takéto pochybenie súdov nižšieho stupňa dovolací súd v konaní nezistil, teda nemožno zaujať

stanovisko, že došlo k porušeniu práva na obhajobu obvineného G. E. zásadným spôsobom, a teda ku takej skutočnosti, ktorá už sama o sebe znamená naplnenie dovolacieho dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Napriek tomu sa dovolací súd zaoberal aj konkrétnymi námietkami, ktoré v rámci tohto dovolacieho dôvodu uviedol v písomných dôvodoch dovolania obvinený G. E..

K námietke obvineného, že odvolací súd porušil jeho právo na obhajobu tým, že neupovedomil zvoleného obhajcu JUDr. Veselého, pričom upovedomil iba druhého zvoleného obhajcu JUDr. Remšíka najvyšší súd, nahliadnutím do zápisnice o verejnom zasadnutí zistil, že verejné zasadnutie na Krajskom súde v Banskej Bystrici bolo vykonané korektne - v prítomnosti obhajcu obvineného JUDr. Remšíka, ktorý nenamietal neprítomnosť druhého obhajcu JUDr. Veselého, nenamietal porušenie práva na obhajobu a ani nežiadal odročenie hlavného pojednávania z dôvodu neprítomnosti druhého obhajcu (č. l. 2633).

Podľa § 371 ods. 4 Trestného poriadku dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. a) až g) Trestného poriadku nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom.

S poukazom na § 371 ods. 4 Trestného poriadku nemožno prihliadať na túto námietku obvineného, nakoľko mu bola známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom. Nad rámec uvedeného však musí najvyšší súd podotknúť, že ak by aj pripustil túto námietku obvineného, išlo by o námietku neopodstatnenú, nakoľko súd síce pochybil, keď neupovedomil JUDr. Veselého o konaní verejného zasadnutia, avšak prítomnosť obhajcu JUDr. Remšíka zaručovala obvinenému všetky procesné práva priznané zákonom, a preto by nešlo, podľa názoru najvyššieho súdu, o zásadné porušenie práva na obhajobu obvineného.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku možno úspešne uplatňovať v prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na dôkazoch, ktoré neboli na hlavnom pojednávaní vykonané zákonným spôsobom. Skutočnosť, že rozhodnutie je založené na dôkazoch vykonaných v rozpore so zákonom musí byť z obsahu spisu zrejmá a porušenie zákona by malo svojou povahou a závažnosťou zodpovedať porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čomu napokon zodpovedá i samotná povaha dovolania ako mimoriadneho (nie ďalšieho riadneho) opravného prostriedku.

Z uvedeného potom logicky vyplýva záver, že nesprávny procesný postup súdu pri vykonávaní dôkazov môže byť dovolacím dôvodom v zmysle § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku len vtedy, ak má, resp. mal negatívny dopad na práva obvineného. Ak sa nepreukáže takéto účinky nesprávneho procesného postupu pri vykonávaní dôkazov, potom nemožno hovoriť o naplnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, a to aj so zreteľom na to, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1, ods. 3 písm. d/ Dohovoru by mohlo dôjsť len vtedy, ak by odsúdenie bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere (solery or to a decisive extent) na dôkazoch získaných nezákonným spôsobom, čo sa ale v predmetnej veci nestalo (pozri Mariana Marinescu p. Rumunsku, rozs. č. 36110/03 z 2.2.2010, Emen p. Turecku, rozs. č. 25585/02 z 26.1.2010, Van Mechelen a ďalší p. Holansku, Visser p. Holandsku, rozs. č. 26668/95 zo 14.2.2002, Al - Khawaja a Tahery p. Spojenému kráľovstvu, rozs. č. 26766/2005 a č. 22228/06 z 15.12.2011 a ďalšie).

V rámci dovolaní iniciovaného prieskumom odôvodneného dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku môže najvyšší súd preskúmať len to (ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti Slovenskej republiky podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku), či jediný usvedčujúci dôkaz alebo viaceré rozhodujúce usvedčujúce dôkazy boli vykonané zákonným spôsobom. Ak dospeje k záveru o zákonnosti vykonaného dokazovania najvyšší súd nemôže spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy a ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov.

Spôsob hodnotenia dôkazov vykonaných zákonným spôsobom súdmi nižších stupňov nemôže najvyšší súd v rámci dovolacieho konania iniciovaného obvineným prehodnocovať ani spochybňovať, pretože by tak neprípustným spôsobom zasahoval do výlučnej kompetencie týchto súdov bez právneho podkladu a napokon i v rozpore so samotnou podstatou dovolacieho konania, pretože dovolanie nemôže nahrádzať riadne opravné prostriedky a jeho podanie nie je prípustné v rovnako širokom rozsahu (čo do dôvodov okruhu napadnutelných rozhodnutí, oprávnených osôb atď.) aký je charakteristický pre riadne opravné prostriedky. Dovolanie a rozhodnutie o ňom znamená prelom do právoplatných rozhodnutí, a preto spravidla narušuje stabilitu konečného a vykonateľného rozhodnutia súdu. Z toho dôvodu možno dovolania aplikovať iba v prípadoch ak je to odôvodnené závažnosťou pochybenia napadnutého rozhodnutia súdu alebo jemu predchádzajúceho procesného postupu pri vykonávaní dôkazov.

Z toho dôvodu možno dovolania aplikovať iba v prípadoch ak je to odôvodnené závažnosťou pochybenia napadnutého rozhodnutia súdu alebo jemu predchádzajúceho procesného postupu pri vykonávaní dôkazov.

Pokiaľ ide o námietku obvineného, že o sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia rozhodol prokurátor, ktorý vydal vyšetrovateľovi PZ záväzný pokyn na vydanie takéhoto uznesenia najvyšší súd, nahliadnutím do tohto pokynu, zistil, že prokurátor okresnej prokuratúry v bode 2 okrem iného uviedol: „Ukladám Vám, aby ste prehodnotili doposiaľ zistený skutkový stav a v rámci svojej vlastnej kompetencie rozhodli, či už nie je dostatok dôkazov k postupu podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku“ (č. l. 29).

Takúto formuláciu nemožno vykladať ako záväzný pokyn prokurátora vyšetrovateľovi. Vyšetrovateľ zostal procesne samostatný, nakoľko prokurátor okresnej prokuratúry mu nedal jasný, razantný a striktný pokyn na vznesenie obvinenia podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku, ale nechal na zvážení vyšetrovateľa, či bude pokračovať v úkonoch pred vznesením obvinenia alebo zvolí postup podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku.

V danom prípade nie je rozhodujúca forma, resp. označenie úkonu prokurátora, ale jeho obsah. Pokynom v zmysle § 190 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku sa rozumie každý úkon prokurátora (urobený či už ústne alebo písomne), ktorým policajtovi ukladá (prikazuje, nariaďuje) vydať konkrétne uznesenie. Súhlasom podľa tohto ustanovenia potom bude taký úkon, ktorým prokurátor policajtovi vopred odobrí vydanie konkrétneho uznesenia. Z takto formulovaných dôvodov pokynu prokurátora nevyplýva pre policajta povinnosť (príkaz) vzniesť v ďalšom konaní obvinenie a ani z nich nemožno vyvodíť, že prokurátor dal na takéto rozhodnutie súhlas, keďže jeho prípadné vydanie bolo podmienené prehodnotením dôkazov a až následným rozhodnutím vyšetrovateľa o ďalšom postupe. (R 72/2017)

Na námietku obvineného o vymáhaní finančných prostriedkov od neho ako súkromnej osoby a ako právnickej osoby najvyšší súd poukazuje na skutočnosť, že v danom prípade nebolo rozhodované o náhrade škody poškodenej organizácie, preto táto námietka nemá v dovolacom konaní relevanciu.

Čo sa týka ostatných námietok obvineného, najvyšší súd v nich nevzhliadol dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku tak, ako tento dovolací dôvod, len formálne bez opory v relevantných a vecných argumentoch, prezentoval obvinený vo svojom dovolaní. Strohé konštatovanie, že nebol preukázaný úmysel nepostačuje na naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Tu si treba uvedomiť, že zistenie a konštatovanie naplnenia, či nenaplnenia subjektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu patrí medzi okolnosti podliehajúce normám procesného práva a vykonáva sa v rámci dokazovania tak, ako to predpokladá ustanovenie § 119 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku: „V trestnom konaní treba dokázať, najmä či sa stal skutok a či má znaky trestného činu.“

Pre dovolací súd je rozhodujúce skutkové zistenie súdov nižších stupňov, podľa ktorého obvinený G. E. spáchal skutok tak, ako je uvedené v rozsudku súdov oboch stupňov. Popísanému skutkovému stavu plne zodpovedá i právny záver vyjadrený v posúdení skutku ako zločinu subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 5 Trestného zákona. Použitú právnu kvalifikáciu podľa citovaných ustanovení

odôvodňujú všetky skutkové okolnosti, ktoré sú v popise skutku zahrnuté a ktoré vyjadrujú naplnenie príslušných znakov skutkovej podstaty označeného zločinu. Z uvedeného vyplýva, že ani tento dovolací dôvod nebol naplnený.

Z uvedených dôvodov je zrejmé, že v rozsahu námietok obvineného nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) a písm. g) Trestného poriadku uplatnené obvineným, a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného G. E. na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu o dovolaní opravný prostriedok nie je prípustný.